

Konsensussuositusprosessin esittely

Hoidosuositusten laatiminen

Mitä hoitosuosituksia ovat?

Hoidosuosituksia ovat kannanottoja, joiden sisältämällä suosituslauseilla pyritään potilaiden hoidon optimoimiseen. Suosituslauseet perustuvat tutkimusnäytön systemaattiseen ja kriittiseen analyysiin ja eri hoitovaihtoehtojen hyötyjen, haittojen ja –mikäli mahdollista- kustannusten arviointiin. Korkealaatuiset hoitosuosituksia on laadittu riippumattomasti ja hyvin kuvatuilla menetelmillä, perustuvat näyttöön, ovat läpinäkyviä, ajanmukaisia sekä avoimia kritiikille.

Hoidosuosituksen laatijat

Valmisteluryhmä

Ennen työryhmän työskentelyn alkamista valmisteluryhmä on suunnitellut prosessin, valmistellut asettamis- päätöksen, koonnut työryhmän ja keskustellut alustavasti ydinkysymyksistä asiantuntijoiden kanssa.

Puheenjohtajisto ja kirjoittajaryhmä

Työryhmälle on nimetty puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, jotka ovat myös äänivaltaisia työryhmän jäseniä. Lisäksi teknistä toteutusta tukemaan on valittu varapuheenjohtaja, joka ei osallistu päätöksentekoon. Kirjoittajaryhmänä toimii kaksi asiantuntijasihteeriä, joiden tehtävänä on valmistella työryhmän kokousten asiat, sekä toimia kokouksissa esittelijöinä ja sihteeristönä. Asiantuntijasihteereillä on kokouksissa puhe- ja esittelyoikeus, mutta ei äänivaltaa.

Suositusryhmä

Suositusryhmä päättää käsiteltävistä ydinkysymyksistä, tutustuu tausta-aineistoihin ja suosituslauseluon- noksiin, tukee kirjoittajaryhmän työtä asiantuntijoina, äänestää suosituslauseista ja hyväksyy lopullisen hoi- tosuosituksen.

Asiantuntijajäsenet

Työryhmän asiantuntijajäsenet toimivat kirjoittajaryhmän tukena ja heillä on kokouksissa puhe- ja esittelyoi- keus, mutta ei äänivaltaa.

Suositusprosessi

Suositusprosessin vaiheet

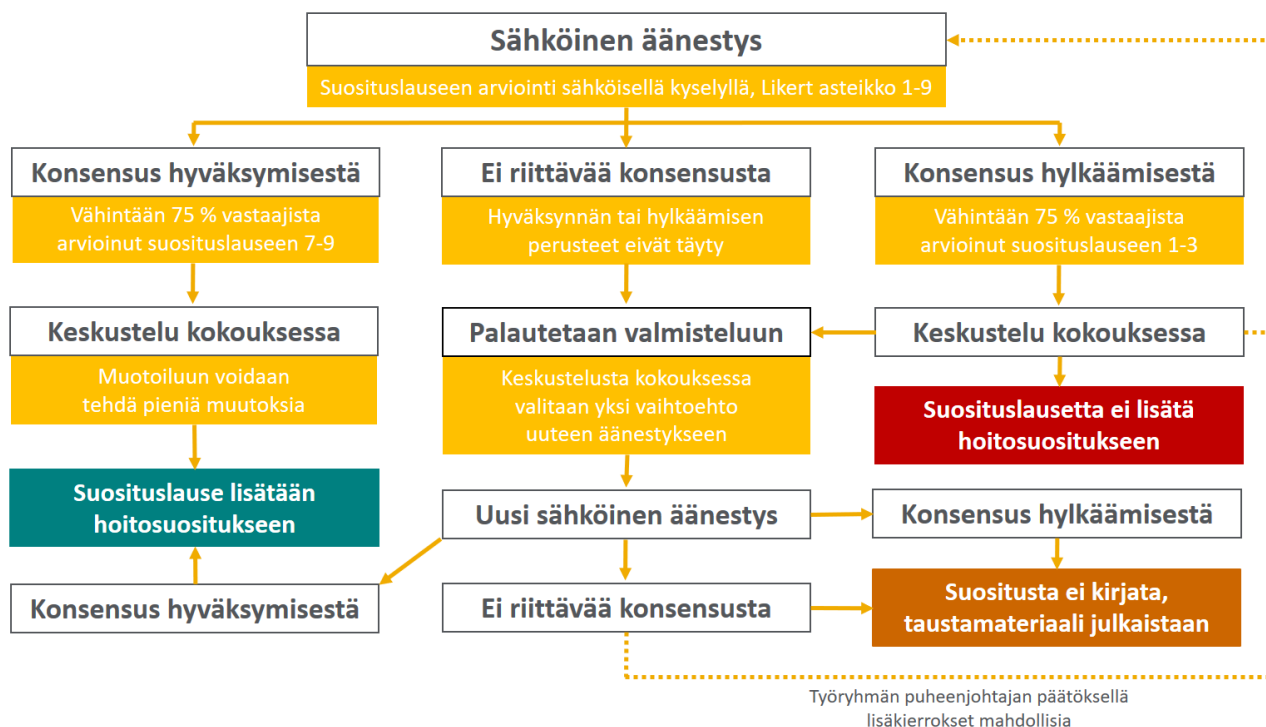
Suosituksen kirjoittamisessa noudatetaan soveltuvien osin Lääkäriseura Duodecimin konsensussuosituksissa käyttämää prosessia, jossa kirjoittajaryhmä laatii luonnoksen suosituksista paneelin valitsemiin ydinkysymyksiin, tarvittaessa muokkaa ehdotusta palautteen mukaisesti ja paneeli äänestää suosituslauseiden lopullisesta muodosta. Suositukseen otetaan mukaan lausekkeet, jotka paneelin enemmistö (>75%) hyväksyy. Prosessia voidaan tarvittaessa muokata työn aikana, mikäli työryhmä näkee sen välttämättömäksi työn etene-
misen kannalta. (Kuva 1)

Kuva 1. Suositusprosessin vaiheet

Konsensuspäätöksen tekeminen

Työryhmän jäsenet äänestävät ehdotetuista suosituslauseista annetun ajan (2-3- viikkoa) puitteissa, ja äänestyksen perusteella lauseke joko hyväksytään, palautetaan valmisteluun tai hylätään. Hylätyt suosituslauseet voidaan myös palauttaa valmisteluun, mikäli keskustelun perusteella lauseelle on edellytykset tulla hyväksytyksi muokkauksen jälkeen. (Kuva 2)

Kuva 2. Konsensuspäätöksen tekeminen

Työskentelytavat

Kokouskäytännöt

Kokoukset järjestetään lähtökohtaisesti lähikokouksina Helsingissä. Etäosallistuminen kokouksiin on mahdollista Teams-alustan välityksellä.

Äänestykset

Äänestykset toteutetaan Webropol –työkalulla niin, että äänestysaika on 2 viikkoa (pyynnöstä äänestysaika voidaan jatkaa kolmeen viikkoon). Äänestys on avoin, eli työryhmän jäsenet saavat tietoonsa, kuinka muut ovat äänestäneet. Kokouksessa äänestäminen toteutetaan avoimena käsiäänestyksenä.

Luottamuksellisuus

Työrauhan ja puolueettoman prosessin turvaamiseksi työryhmän osallistujien keskeneräisen suosituksen sisältöä ei tule ennakoida julkisesti. Työryhmän jäsenille tulevat yhteydenotot voi ohjata eteenpäin puheenjohtaja Taneli Puumalaiselle. Työryhmän jäsenet voivat harkintansa mukaan keskustella suosituksesta oman viiteriöryhmänsä kanssa. Työryhmästä ja työn edistymisestä yleisellä tasolla tiedotetaan keskitetysti puheenjohtajiston ja kirjoittajaryhmän toimesta. Työryhmän asiakirjoihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) säädöksiä.

Tiedottaminen

Työryhmän sisäinen yhteydenpito

Yhteydenpito hoidetaan pääasiassa sähköpostin välityksellä. Työryhmän jäsenillä on myös pääsy Tiimeri-työympäristöön, jossa on saatavilla kokousten aineisto ja keskustelualusta. Seuraavan kokouksen ajankohta ja käsiteltävät aiheet päätetään edellisessä kokouksessa, ja aineistot lähetetään sähköpostilla noin viikkoa (viimeistään 3 työpäivää) ennen kokousta.

Esittelytilaisuuudet

Työn etenemistä ja valittuja ydinkysymyksiä esitellään prosessin aikana sisäilma-alan asiantuntijoille ja päättäjille esimerkiksi Sisäilmastoseminaarissa ja eduskunnan sisäilmaryhmän tapaamisessa keväällä 2023. Valmis luonnos suosituksesta esitellään sidosryhmille seminaarissa lausuntokierroksen alkaessa syksyllä 2023.

Suosituksen julkaiseminen

Lausuntokierroksen alkaessa suositusluonnos julkaistaan, mutta on hyvä muistaa, että luonnokseen voi tulla lausuntojen perusteella vielä merkittäviä muutoksia ennen suosituksen julkaisua lopullisessa muodossaan. Työryhmän hyväksymän suosituksen julkaisee Sosiaali- ja terveysministeriö. Valmista suositusta esitellään alan kokouksissa kevään 2024 aikana. Suositus julkaistaan avoimesti saataville esimerkiksi Lääkärilehdessä ja Duodecim Terveyskirjastossa. Suosituksen päivittämisestä päätetään erikseen.

Tavoiteaikataulu

Työryhmän toimikausi kestää vuoden 2023 loppuun saakka, ja työ käynnistyy lokakuussa 2022. Tavoitteena on äänestää ja käsitellä kussakin kokouksessa kolme ydinkysymystä muutaman kuukauden välein, jolloin lopullinen suositus olisi valmis julkaistavaksi vuoden 2024 alussa. (Taulukko 1)

Taulukko 1. Ehdotus aikataulusta työryhmän toimikauden aikana.

Ajankohta	Tehtävä	Tuotos
10/2022	Kokous 1	Ydinkysymykset, työskentelytavat
11/2022	Äänestys	(3 viikkoa)
12/2022	Kokous 2	Ydinkysymykset 1-2
2/2023	Äänestys	(3 viikkoa)
3/2023	Kokous 3	Ydinkysymykset 3-5 (tarvittaessa 1-2 jatkokäsittely)
5/2023	Äänestys	(3 viikkoa)
6/2023	Kokous 4	Ydinkysymykset 6-7 (tarvittaessa 1-5 jatkokäsittely)
8/2023	Äänestys	(3 viikkoa)
9/2023	Kokous 5	Suositusluonnos (tarvittaessa 1-7 jatkokäsittely)
10-11/2023	Lausuntokierros	(6 viikkoa)
12/2023	Kokous 6	Lopullinen suositus
1/2024	Julkaisu	Lääkäripäivät? Sisäilmastoseminaari?